

Після проведених занять студенти-практиканти обговорювали з викладачем свої враження від проведеного семінару, оцінювали свою результативність та своїх колег, перевіряли ефективність засвоєння студентами викладеного ними матеріалу. Після цього їм надавалася можливість провести ще один семінар з цієї самої теми в іншій групі з метою усунення виявлених недоліків.

Застосування навчально-методичного проекту дозволило встановити *основні проблеми*, з якими стикаються студенти при проходженні практики: встановлення першого контакту з аудиторією, бар'єри у спілкуванні, тайм-менеджмент, підміна семінару (опитування) лекцією (розповіддю).

Кількаразове використання навчально-методичного проекту в практиці викладання макроекономіки створило можливість виявити його сильні та слабкі сторони як освітньої технології. *Сильними сторонами* виступають: активізація уваги і пізнавальної діяльності, висока ступінь інтеграції у навчальний процес, органічне насичення навчання інноваційними методами, пріоритетність творчого прояву здібностей. Як *слабкі риси* проекту можна відзначити складнощі оцінювання результатів колективної творчості та деяке утруднення системного викладу навчального матеріалу з дисципліни.

Коваленко О. М., старш. викл.,
Афтанділянц В. В., старш. викл.,
кафедра менеджменту

ПРО ЗНАЧЕННЯ ВИМІРЮВАННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

За визначенням Державного класифікатора України ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ — це процес поєднання дій, які призводять до отримання певної споживчої вартості; економічна діяльність має місце тоді, коли об'єднуються ресурси — матеріальні, трудові, фінансові, інформаційні для створення відповідного набору продукції чи послуг.

Ефективна економічна діяльність передбачає виробництво продукції відповідної якості та її реалізацію як на внутрішньому, так і на міжнародних ринках. А виробляти продукцію належної якості, собівартості і ціни можна лише використовуючи сучасні технології. Особливо важливого значення ця теза набуває сьогодні — у час обмеженості ресурсів. Винятково важлива роль ефективності економічної діяльності належить вимірюванню — одному із засо-

бів розвитку матеріальної культури суспільства. У сучасному розумінні наукою про вимірювання називають метрологію.

На кафедрі менеджменту розроблена програма дисципліни «Міжнародні системи вимірювань в економіці», яка пропонується студентам всіх спеціальностей.

Пропонована дисципліна має на перший погляд суто теоретичний напрям, проте, вона є методологічним та технологічним інструментом у сфері діяльності економістів та менеджерів різних напрямків діяльності, без якого не можна прийняти вдалих обґрунтованих рішень у галузі управління якістю, техніко-економічному і екологічному аналізі технологічних процесів, безпеки життєдіяльності, ринкових досліджень. Всі ці питання вимагають наявності узгоджених систем вимірювань, номенклатури речовин, стандартизації.

Дана вибіркова дисципліна пропонується студентам для набуття ними конкретних знань у галузі вимірювань за стандартами, що використовуються в Європі і світі, — такі знання для спілкуванні на міжнародному рівні просто необхідні.

Велике значення при вивченні дисципліни «Міжнародні системи вимірювань» приділяється метрологічному забезпеченню виробничої діяльності. Матеріали теми мають винятково важливе значення для засвоєння курсу в цілому та свідомого сприйняття проблем, пов'язаних з економічним забезпеченням функціонування виробництва в таких напрямках, як організація, планування, матеріально-технічне постачання, фінансування, реалізація продукції, аналіз господарської діяльності тощо. В цій темі вивчаються важливі для економічної діяльності характеристики предметів праці — фізичні величини, одиниці фізичних величин та засоби їх вимірювання.

Студенти економічних вузів повинні знати, і таку інформацію вони сприймають охоче, що менеджери різних рівнів у межах виконання своїх професійних обов'язків повинні приймати різноманітні рішення. Основою обґрунтування управлінських рішень, що стосуються виробничої сфери є фундаментальні закони природи: збереження маси та енергії, термодинаміки, сталості складу, закон Авогадро, поняття про стехіометрію тощо.

В опрацюванні навчальних тем значна увага приділена використанню співвідношень одиниць системи SI з позасистемними (переважно в англomовних країнах), що ще широко використовуються у світовій практиці, особливо у торгівлі, побуті і традиційних галузях гуманітарних знань. З огляду на тенденцію інтернаціоналізації економічних і екологічних проблем, фахівці з економіки та управління мають володіти і такою інформацією.

Оскільки у світовій практиці не існує *єдиних правил назв великих чисел*, що ускладнює міжнародну систему інформації, а іноді призводить до прикрих і серйозних помилок, програмою передбачена тема, що стосується правил найменувань великих чисел.

Пропонується до вивчення також сучасна міжнародна номенклатура хімічних речовин, яка є інформаційно містким і достовірним засобом характеристики хімічного складу, структури і властивостей речовин.

Практичне застосування теоретичних положень міжнародних систем вимірювання використовується студентами при підготовці рефератів, які охоплюють теми економічної діяльності з різних галузей народного господарства. Обов'язковою умовою реферату є розрахункова частина, де, використовуючи отримані, знання студенти кількісно доводять доцільність, чи збитковість використання альтернативного виду палива, нової технології, розраховують об'єми шкідливих викидів у навколишнє середовище відходів продукції за різних альтернативних технологій виробництва.

Знання природничих законів, Міжнародних систем вимірювань та їх грамотного використання сьогодні надзвичайно актуально, коли особливо гостро відчувається нестача природних ресурсів і в світі намітилася тенденція переходу від використання природних ресурсів до використання знань та технологій, які б дозволили звести до мінімуму залучення самих ресурсів. Якщо ж керівник не приділятиме належної уваги технологічним аспектам, зосередивши увагу лише на управлінських аспектах, підприємство може втратити мільйони на не залучених технологіях, пропущених інноваціях.

Костенок Я. О., асистент,
кафедра макроекономіки та державного управління

ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МАКРОЕКОНОМІКА»

Інтенсифікація суспільного життя, прискорення економічних процесів породжує більш вимогливе ставлення ВНЗ до підготовки молодих спеціалістів. Вища школа, будучи «кузницею кадрів», як провідник сучасних ідей, нових підходів до розв'язання складних задач, які ставить сьогодення, повинна завжди бути на кілька кроків попереду суспільства, яке швидко змінюється та всебічно заохочувати студентів до пошуку інформації необхідної для накопичення суми знань на майбутнє.